

## VERENSIIRTOKOMPLIKAATION SELVITYS PERUSTERVEYDENHUOLLOSSA

Mikäli verivalmisteeseen (punasolut, trombosyytit, Octaplas) siirto joudutaan keskeyttämään potilaan saamien oireiden vuoksi,

- siirtolaite jätetään paikalleen veriyksikköön,
- siirtolaite suljetaan sulkijalla tai vetämällä letku solmuun,
- veriyksikkö siirtolaitteineen pakataan siistiin, mahdollisimman puhtaaseen muovipussiin ja toimitetaan verikeskukseen edelleen lähetettäväksi SPR Veripalveluun,
- **Osasto tuo täytettynä** sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman ”*Ilmoitus verivalmisteeseen siirron aiheuttamasta vakavasta haittavaikutuksesta ja väärän veren siirrosta täytettynä* Verikeskukseen. Lomake tulostetaan Henkka → SataDiag → Ammattilaisille → Ammattilaisohjeet → Laboratorio → Lomakkeet tai veripalvelun sivuilta **www.veripalvelu.fi, terveydenhuollon ammattilaiset, ilmoita verensiirron haitasta, tulosta aukeavalta sivulta tarvitsemasi lomake. Laboratorio lähettää täytetyn ilmoituksen SPRV:iin.**

**Ohjeistus koskee myös tilanteita, joissa potilaalle on siirretty väärä verivalmiste.**

### NÄYTTEET POTILAASTA PUNASOLUVALMISTEeseen LIITTYVISSÄ HAITTAVAIKUTUKSISTA:

Osasto pyytää potilaasta seuraavat tutkimukset:

9539	B-XKkompl	
4526	P-LD	
4592	P-Bil	
1545	S-Haptog	
2947	U-Veri-O	(10 ml virtsaa)

**Indikaatio:** Verensiirron aikana tai sen jälkeen havaitut reaktiot, jotka saattavat johtua punasoluvalmisteiden veriryhmäserologisesta tai muusta sopimattomuudesta tai kontaminaatiosta. Ei pelkkä urtikaria. Plasman hemoglobiinin (P-Hb) voi pyytää erikseen, mikäli potilaalla on merkkejä massiivista hemolyyysistä. Jos epäillään verivalmisteeseen kontaminaatiota, otetaan potilaasta veriviljelynäytteet.

### NÄYTTEET POTILAASTA OCTAPLASIN TAI TROMBOSYYTTITIIVISTEeseen LIITTYVISSÄ HAITTAVAIKUTUKSISSA

Osasto pyytää potilaasta tutkimuksen 9539 B-XKkompl (2 x 7 ml EDTA ja 1 x 4 ml EDTA).

Verensiirtoreaktion selvitys on tehtävä mahdollisimman pian, sillä potilas on periaatteessa verensiirtokiellossa niin kauan, kunne näytteet on alustavasti tutkittu. Tutkimukset tehdään Veripalvelussa vain virka-aikana. Tutkimukset ovat maksuttomia.

Lievien allergisten reaktioiden, kuten urtikarian vuoksi ei tehdä lisäselvityksiä, koska taustalla olevaa syytä ei ole löydettävissä. Haittavaikutuksen vakavuuden arvioi aina lääkäri.

### ILMOITUS FIMEALLE

Koska *Octaplas* on luokiteltu lääkkeeksi, tulee **hoitoyksikön tehdä ilmoitus** (”*Ilmoitus epäillystä lääkkeen haittavaikutuksesta*”) **myös Fimealle** voimassaolevan, lääkkeitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti. Hoitoyksikkö voi kysyä tarvittaessa lisäohjeita Verikeskuksesta. Tarvittaessa apua saa myös apteekista.

Lisätietoja:

Verikeskus SATKS, p. 627 7326 tai 044 - 707 7326